

A szegedi ipartestület 14 delegáltat küld ki az orosházi iparoskongresszusra

„Az iparosságot az aszálynál is nagyobb károk érték...”

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ipartestület előjárósága kedden délután Kőrmendy Mátyás elnöklésével rendkívüli ülést tartott. Klein Ottó napirend előtt az iparosifjuság egy kérését adta elő. Az iparosifjak nevében Vanyó Sándor arra kéri az előjáróságot, hogy kulturális haladásukban segítse elő őket azzal, hogy az ipartestület terméit bocsássák rendelkezésükre. Kőrmendy szívesen látná az ifjuságot a testületben, miután ez az előjáróságnak is régi vágya. Kötelessége az iparosságnak, hogy otthon adjon az ifjuságnak.

Marosán Emil a támogatást olyan mértékben szeretné nyújtani, ami a lehetőségen belül van. Az iparosságnak kulturális nevelésére nagy szükség van, de nem minden termék bocsájtana rendelkezésre, mert a terméket jövővelmezőség tekintetében teljesen ki kell használni. Hangsúlyozta ezután, hogy a szociáldemokrata iparosok hiába kérték legutóbb a nagytermet, nem kapták meg, pedig ők járulékat is fizetnek. Az előjáróság ezután elvben hozzájárult ahhoz, hogy az iparosifjuság megkaphassa a terméket akkor, ha azok nincsenek elfoglalva.

Az orosházi országos iparoskongresszussal foglalkozott ezután az előjáróság. Dr. Gyuris István titkár ismertette a programot, amelynek keretében bont zászlót az Országos Iparospárt. Az IPOSz ügyrendje értelmében 14 tagot küldhet a szegedi ipartestület a kongresszusra. A 23 szakosztály fogja kiválasztani a kiküldötteket. Kőrmendy Mátyás arra kérte a szakosztályokat, hogy olyanokat küldjenek ki a kongresszusra, akik valamilyen nexusban vannak az IPOSz-szal, mert azokon kívül csak 14 kiküldöttet díjazhat a testület. Az augusztus 29-i esztergomi vendéglősgyűlésre egyébként két delegáltat küld ki az ipartestület.

Bejelentették ezután, hogy a Keresztényiparosok Országos Szövetsége nemzetközi kongresszust tart Budapesten...

Marosán Emil: Ohó, hát ezek is nemzetköziek? (Derűtség.)

A kongresszusra Kőrmendy Mátyást küldték ki. Az IPOSz Rómába hívta meg az ipartestületet a kézműiparosok világkongresszúsára. Nincs pénze az ipartestületnek, hogy ezen a kongresszuson résztvehesen.

A fogadalmi templom ünnepségeibe az ipartestület is bekapcsolódik. Zászlókkal és céhládákkal vonulnak fel.

Hoffmann Hugó azt indítványozza, hogy irjon fel a miniszterhez az ipartestület, hogy a kisipari kölcsönöket ne két év alatt, hanem hat év alatt kelljen visszafizetni. Kis Géza felszólalása után az indítványt elfogadják. A tanonctartásra vonatkozólag azt javasolta ezután Hoffmann, hogy azt ne vihessék a mesterek tuzásba.

Az előjáróság az indítványt elutasította azzal, hogy nem lehet elzárni a nehéz helyzetben levő ifjuságot attól, hogy az ipari pályán helyezkedhessen el. A mesterképzéssel kapcsolatban az ipartestület az orosházi kongresszuson olyan előterjesztést tesz, hogy a mestervizsgát minden felszabadult tanonc letenni köteles.

Kőrmendy Mátyás elmondja, hogy az aszálykárt és jégkárt szenvedő kisgazdák adóellenkezésben részesülnek. Az iparosoknak is ki kell harcolni ilyen kedvezményt, hiszen az iparosságot az aszálynál is nagyobb károk érték. Az iparosoknál régen bekövetkezett az aszály, viszont a kirótt adóját fizetni kell. Javasolja, hogy küldjenek ki bizottságot, amely a pénzügyigazgatóságon keresztül arra kéri a pénzügyminisztert, hogy a kisiparos évközben is felmondhassa az adóját.

Az előjáróság elfogadta az indítványt azzal, hogy az orosházi kongresszuson ennek érdekében országos akciót indít meg. A bizottságba Kőrmendy Mátyást, Csányi Jánost, Steiner Pált, Vénig Gyulát és Sternbera Sándornét küldték ki.

„Nem lehet ugyanazon területre különböző árakat megállapítani”

A Kuria ítéletének érdekes indokolása a Boldogasszony-sugárueli telekkisajátítások ügyében

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország nemrégiben részletesen beszámolt arról az érdekes kisajátítási pőről, amit a város indított a Boldogasszony-sugáru 1. szám alatti telkek ügyében.

Az előzmények ismereteseik. A kisajátítási jogot a város megkapta, de a tárgyalások során nehézségek merültek fel. Dr. Horváth Elemér 200 ezer pengőt kért telekrészéért, a város ezzel szemben csak 31.000 pengőt ajánlott fel. Özevgy Patakinénak 27.000 pengőt ajánlott fel a város, annyit, amennyit Patakiné annak idején az ingatlant vette. Patakiné sem fogadta el a város ajánlatát. Talpay Mihálynak 17.000 pengőt kínáltak ingatlanáért, négyszögölenként jóval száz pengőn alul, holott a Talpay-ingatlanba beszögelő Pálffy-Budinszky-féle 26 négyszögöl területért négyszögölenként 200 pengős árat ajánlott fel a város. Talpay Mihály már az első tárgyaláson kifogásolta telekrészének alacsony értékű megváltási árát és valamennyi telektulajdonos elutasította a város ajánlatát.

Az ügy a bíróság elé került, amely úgy döntött, hogy bírói szemlét tart a helyszínen. A szemlére meghívást kapott a teleken kívül Ligeti Béla műépítész, a bíróság szakértője, Sebestyén Endre műépítész, a város által megnevezett szakértő és Tóbiás László felsőipariskolai tanár, a telektulajdonosok szakértője.

A szakértők közül később Ligeti Béla lemondott, helyébe a bíróság Ottovay Istvánt nevezte ki szakértőnek.

Az alsó bíróság a helyszíni szemle és a szakértői becslés után kötelezte a telektulajdonosokat a város által felajánlott kártalanítási összeg elfogadására. A tulajdonosok felülvizsgálati kérelemmel fordultak a Kuriahoz. A Kuria a napokban foglalkozott az ügygel és az elsőfoku ítéletnek a kártalanítási ár nagyságára vonatkozó részét, azzal, hogy a szakértői becslés nem helytálló, feloldotta és az elsőfoku bíróságot új becslés jogatosítására és annak eredményéhez képest a kisajátított ingatlanok árának újból való megállapítására utasította.

Az ítélet rendkívül érdekes indokolása többek között a következőket mondja:

„Nem lehet megállapítani, hogy a szakértők csakugyan figyelmükben tartották-e a törvénynek a kártalanítás elveit megállapító határozatait. Arra nézve sem lehet alaposan határozni, hogy a szakértők véleménye mennyiben legyen a kártalanítási ár meghatározására irányadó. Ehez járultak még a következő körülmények: A szakértők véleményük első részében azt mondták: »a fennálló nyomott gazdasági helyzetnél fogva példát lehet találni az ingatlanok forgalmi értékének csökkenésére vonatkozólag. Ezt azonban általánosságban állítani nem lehet, sőt a szóbanforgó telkeknel semmiféle értékcsökkenés nincs, mert a közvetlen környékén történt nagyszabású építke-

Ganz és Társa

vilamossági, gép-, vagon- és hajógyár r. t.
közútdomás szerinti a világon villamosipar leghatalmasabb vállalatának

Szeged és környékének kizárólagos képviselője

Fonyó Soma

villamos világítási és erőátviteli vállalat

178 Szeged, Kőlcsey ucca 4.

Alapítva 1903-ban Alapítva

Költségvetés bárminek díjtalan. Telefon 165. sz.

zések a szóbanforgó telkekre értékelő hatással voltak.

Ennek ellenére — mondja tovább a Kuria indokolása — a szakértők véleményük további folyamán azt állítják, hogy »olyan ingatlanok eladási árát kellett figyelembe venniük, amelyekben kifejezésre jut a mai nyomott gazdasági helyzet képe».

Igen érdekesen alakul a Kuria indokolásának további része, amely további ellentmondásokat állapít meg a szakértői véleményben. »A szakértők a kisajátított telkek körül fekvő ingatlanok vételáraira vonatkozólag azt mondták — folytatja a Kuria —, hogy azok nem vehetők »kizárólagos« becslési alapul a jelen eljárásban kártalanítandók gyánant szóbanforgó ingatlanok értékének megállapításánál, mert azok »kedvezményezett« és »tulmagas« vételárak. Véleményük egy másik részében azonban már azt mondják, hogy »nem vették figyelembe« (tehát még csak »nem kizárólagos« alapul sem vették figyelembe) a fentemlített kedvezményezett eladási árakat. A szakértők véleménye a most szóbanforgó részének helyes volta iránt azonban annál inkább alapos az aggodalom, mert a szakértők nem mondták meg, hogy a szerintük »kedvezményezett« és »tulmagas« vételárak mekkorák voltak és hogy miből következtek arra, hogy azok »kedvezményezett« és »tulmagas« árak és hogy mennyivel haladják meg az illető ingatlanok valódi értékét. Véleményüknek ez a hiánya pedig annál súlyosabb, mert ezek a szerintük »kedvezményezett« és »tulmagas« árak közhatalóságok és illetőleg közintézetek által kötött kártalanítási egyességekben, vagy vételi szerződésekben megállapított kártalanítási, illetőleg vételárak, tehát felsőbb hatóságok által ellenőrzött és jóváhagyott árak voltak, amiket ennél fogva mindaddig nem lehet kártalanítási árak megállapításánál teljesen figyelmen kívül hagyni, míg »kedvezményezett«, vagy »tulmagas« voltak más vételi, vagy kártalanítási árakkal való összehasonlítás útján, tehát ellenőrizhető módon, még pedig kétséget kizáró világossággal be nem bizonyítottak.

»Mindezekhez képest — mondja végül a Kuria — a szakértők véleményének helyességéhez alapos kétség férve az alsóbbfoku bíróságok határozatait a kártalanításra vonatkozólag feloldja és az első bíróságot új becslés tartására és annak eredményéhez képest a kártalanítási árak megállapítására vonatkozóan új határozat hozatalára kötelei utasítani».

Megkérdeztük dr. Somogyi Szilveszter polgármester a feltűnést keltő ítéletről. A polgármester ezeket mondotta:

— Nem tudtam ezekről a kártalanítási árakról. A Kuria ítéletét igazságosnak tartom, nem lehet ugyanazon a területre, amelynek minden része az ucafrontonra esik, ilyen becslési árakat megállapítani. Ezt az ügyet új becsléssel kell közmegelegedésre és közmegelegedésre elintézni.

Dr. Simkó Elemér tiszti főügyész a Kuria ítéletével kapcsolatban kijelentette, hogy a város már birtokba vette a kisajátított ingatlanokat és a bírói ítélettől függetlenül megkezdte az építkezést. Amit azonban a bíróság az új becslés értelmében megítél, azt a város minden további nélkül ki fogja fizetni. Kijelentette még dr. Simkó főügyész, hogy a város a maga részéről siettetni fogja az új becslés megejtését.

Tóbiás László és Sebestyén Endre szakértők szinte egybehangozva azt mondják, hogy ők a kisajátított ingatlanoknak nem a forgalmi, hanem a konjunkturális értékét vették és ezért elűtők az egyes ingatlanrészek kártalanítási árai.